KOMMISSIONENS BESLUT

av den 8 mars 2006

om den stödordning som Italien, regionen Veneto, avser att bevilja för åtgärder för att förbättra villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter

[delgivet med nr K(2006) 639]

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

2006/642/EG

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ([1]), och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse av den 23 februari 2000, som registrerades den 28 februari 2000, anmälde Italiens ständiga representation i enlighet med artikel 88.3 i fördraget till kommissionen de bestämmelser i artikel 35 i regionen Venetos regionala lag nr 5/2000 ([2]) (nedan kallad regional lag nr 5/2000) enligt vilka stöd till bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter kommer att genomföras.

(2) Genom en skrivelse av den 12 maj 2000, registrerad den 18 maj 2000, en skrivelse av den 1 augusti 2000, registrerad den 7 augusti 2000, en skrivelse av den 15 november 2000, registrerad den 16 november 2000, en skrivelse av den 24 januari 2001, registrerad den 30 januari 2001, översände Italiens ständiga representation till kommissionen de kompletterande uppgifter som kommissionen begärt in från de italienska myndigheterna i skrivelser av den 18 april 2000, den 5 juli 2000 och den 21 september 2000, samt vid det bilaterala mötet den 13 december 2000.

(3) Genom en skrivelse av den 2 april 2001 underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende detta stöd.

(4) Kommissionens beslut att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ([3]). Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödet.

(5) De italienska myndigheterna inkom med synpunkter genom skrivelser av den 12 juni 2001 och den 22 juni 2001. Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.

II. BESKRIVNING

(6) I artikel 35 i regional lag nr 5/2000 föreskrivs statligt stöd för att förbättra villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, avsett att beviljas för projekt som genomförs av företag i jordbrukets livsmedelsindustri som ansökt om stöd i enlighet med rådets förordning (EG) nr 951/97 av den 20 maj 1997 om förbättring av villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter ([4]) under programperioden1994-1999 ([5]). Vissa företag har redan inlett projekten, men de har ännu inte fått statliga medel på grund av att det inte finns några medel tillgängliga.

(7) I de regionala myndigheternas beslut nr 4202 av den 14 september 1993 anges att de berörda företagen varje år mellan den 30 april och den 30 september kunde lämna in ansökningar om stöd till projekt inom den aktuella ordningen. Ansökningarna skulle lämnas in till de behöriga regionala myndigheterna, dvs. Giunta regionale, avdelningen för jordbruk och kontakter med gemenskapen. Efter urvalsförfarandet offentliggjorde de behöriga myndigheterna vilka projekt som beviljats stöd i form av en rankningslista över godkända projekt. Rankningslistan över godkända projekt och de regionala myndigheternas beslut om godkännande av rankningslistan offentliggjordes i regionens officiella tidning. Till de företag, vars projekt inte antagits, skickades en skrivelse med skälen till detta.

(8) Enligt de italienska myndigheterna motsvarar det faktum att rankningslistan över antagna projekt offentliggjordes i regionens officiella tidning enligt lagen om akters offentliga karaktär ([6]) ett officiellt meddelande från myndigheterna till

([1]) EGT C 140, 12.5.2001, s. 2.

([2]) Regionen Venetos regionala lag nr 5 av den 28 januari 2000 om bestämmelser om ny finansiering och om ändring av regionala lagar inför utformningen av regionens årliga och fleråriga budget (budgetlag 2000).

([3]) Se fotnot 1.

([4]) EGT L 142, 2.6.1997, s. 22.

([5]) Regionen Venetos operativa program godkändes genom kommissionens beslut av den 2 oktober 1996.

([6]) Lag nr 241 av den 7 augusti 1990, Italiens officiella tidning, allmänna serien N. 192, 18.8.1990, om nya bestämmelser för administrativa förfaranden och om rätten att få ta del av offentliga handlingar.

de ansökande om att deras projekt antagits och detta innebär i sin tur att de företag som var med i rankningslistan har berättigade förväntningar på att få stöd.

(9) Enligt de italienska myndigheterna kunde investeringarna göras när det hade meddelats att projektets kostnader var stödberättigande och således efter det att ansökan om finansiering hade lämnats in ([7]).

(10) De italienska myndigheterna hade för avsikt att varje halvår upprätta rankningslistor över antagna projekt så länge det fanns medel till detta enligt det operativa programmet för regionen Veneto. Genom de regionala myndigheternas beslut nr 4102 av den 23 november 1999 ([8]) offentliggjordes den slutliga rankningslistan över antagna projekt, dvs. projekt för vilka ansökningar lämnats in fram till och med den 14 juli 1999. De tillgängliga medlen tog slut innan alla projekt på rankningslistan hade fått stöd. Ett antal projekt kunde inte genomföras, trots att de hade beviljats stöd i och med att listan offentliggjordes.

(11) För att lösa detta problem tog man till alternativa finansieringskällor (som outnyttjade öronmärkta medel, medel från agrimonetära fonder och fonder i enlighet med artikel 29 i regional lag 88 av den 31 oktober 1980 ([9])) och därefter återstod endast 36 projekt att finansiera av de 150 projekt som ursprungligen fanns med i den slutliga rankningslistan.

(12) Artikel 35 i regional lag nr 5/2000 avser just finansieringen av de 36 projekten som inte kunnat få stöd under programperioden 1994–1999, men som var med på listan över antagna projekt och som redan hade inletts.

(13) Stödordningen beräknas kosta fem miljarder italienska lire (2 582 284 euro), men de italienska myndigheterna anger att man, om det i framtiden frigörs ytterligare medel, kommer att bevilja ytterligare stöd till de aktuella projekten. Stöd kommer att beviljas tills att de tillgängliga medlen är slut (antingen det ursprungliga anslaget eller det ökade anslaget).

(14) De planerade stöden kan inte kumuleras med andra stöd för samma ändamål.

(15) Det är fråga om en exceptionell och tidsbegränsad åtgärd. Vid tidpunkten för godkännandet, dvs. när rankningslistan offentliggjordes, uppfyllde projekten de sektorsbegränsningar och villkor som anges i det regionala operativa programmet för regionen Veneto och villkoren i kommissionens beslut 94/173/EG av den 22 mars 1994 om de urvalskriterier som skall fastställas för investeringar avsedda att förbättra villkoren för förädling och saluföring av jordbruks- och skogsbruksprodukter och om upphävande av beslut 90/342/EEG ([10]), dvs. de bestämmelser på vilka de regionala myndigheterna grundade sitt godkännande av ansökningarna om stöd.

(16) De italienska myndigheterna anger också att även om det var fråga om programplaneringsperioden 1994–1999 bedömdes de föreslagna projekten i förhållande till *gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn* ([11]) (nedan kallade riktlinjerna) då stödordningen anmäldes efter det att de riktlinjerna trätt i kraft. Myndigheterna har förbundit sig att iaktta de villkor och begränsningar som anges i punkt 4.2 i riktlinjerna, det vill säga följande:

a) Stödnivån får inte överskrida 40 % av de stödberättigande kostnaderna.

b) Inget stöd får utgå till företag i ekonomiska svårigheter.

c) Stöd får endast beviljas företag som uppfyller minimistandarder för miljö, hygien och djurens välfärd, men stöd kan emellertid beviljas för att göra det möjligt för ett företag att anpassa sig till de nya minimistandarderna för miljö, hygien och djurens välfärd.

d) Regionen skall kontrollera att det i framtiden kommer att finnas normala avsättningsmöjligheter på marknaden för produkterna i fråga genom att begära in och kontrollera företagets försäljningsavtal för produkterna i fråga.

(17) Beträffande de villkor som anges i punkt 16 leden b, c och d har de italienska myndigheterna meddelat att de följer planen för landsbygdens utveckling för regionen Veneto 2000–2006 ([12]). Stödet betalas ut som investeringsbidrag och överskrider inte 40 % av de stödberättigande kostnader, vilket kontrolleras, och stödet uppfyller de begränsningar och villkor som anges i punkt 4.2 i riktlinjerna. De kostnader som uppstår genom tillämpningen av den nämnda artikeln åligger helt och hållet regionen, och stödet får inte kumuleras med andra stödinstrument eller stödordningar.

(18) Inget stöd kommer att beviljas projekt som innebär överträdelse av de förbud och begränsningar som fastställts för den gemensamma organisationen av marknaderna eller som avser framställning och saluföring av imitations- eller ersättningsprodukter för mjölk och mjölkprodukter.

([7]) Enligt artikel 11 i regional lag nr 1 av den 8 januari 1991 (vilken anmäldes till kommissionen som statligt stöd nr N100/91 och som kommissionen godkände genom beslut SG (91) D/7024), skall de åtgärder för vilka det ansökts om stöd, oavsett vilken typ av åtgärd det är fråga om, genomföras efter det att ansökan om finansiering lämnats in.

([8]) Regionen Venetos officiella tidning nr 112, 28.12.1999.

([9]) I lagen föreskrivs stöd till de strukturer som arbetar med att förbättra och skydda jordbrukets och djurhållningens image (stödet godkändes genom en skrivelse från kommissionen av den 17 oktober 1980 (ref. 16065).

([10]) EGT L 79, 23.3.1994, s. 29.

([11]) EGT C 232, 12.8.2000, s. 19.

([12]) Planen godkändes av kommissionen genom beslut nr C(2000)2904 av den 29 september 2000.

III. **SKÄL TILL ATT FÖRFARANDET INLEDDES**

(19) Kommissionen inledde det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget då den hyste tvivel om huruvida den stödordning som inrättas genom artikel 35 i regional lag nr 5/2000 är förenlig med den gemensamma marknaden eller inte.

(20) Kommissionens tvivel orsakas av det faktum att stöd även kan beviljas företag som redan genomfört de investeringar som de ansökt om stöd för under programperioden 1994-1999, dvs. inom ramen för en ordning för samfinansiering.

(21) När förfarandet inleddes kunde kommissionen därför inte utesluta att det var fråga om stöd med retroaktiv verkan och för åtgärder som stödmottagaren redan har genomfört, vilket ger ett stöd som saknar den nödvändiga stimulanseffekten och som därför måste betraktas som finansiering som endast syftar till att hjälpa stödmottagaren att betala en skuld.

(22) Enligt punkterna 3.5 och 3.6 i riktlinjerna måste stödåtgärder för att vara förenliga med den gemensamma marknaden innehålla en stimulansfaktor eller kräva en motprestation från mottagaren ([13]).

(23) Den anmälda stödordningen förefaller således omfattas av tillämpningsområdet för punkterna 3.5 och 3.6 i riktlinjerna. Utifrån de uppgifter som fanns tillgängliga i samband med att förfarandet inleddes drog kommissionen slutsatsen att de skäl som angivits av de italienska myndigheterna inte var tillräckliga för att bevisa att det, varken när det gäller stöd inom programperioden 1994–1999 eller när det gäller den anmälda stödordningen, fanns ett juridiskt åtagande som skulle kunna styrka påståendet om att de potentiella stödmottagarna hade berättigade förväntningar av ett sådant slag att stimulansmomentet var tillräckligt för att de skulle inleda åtgärderna.

(24) Kommissionen ansåg att det inte var troligt att det skulle ha uppstått berättigade förväntningar på stöd inom ramen för programperioden 1994-1999, varken till följd av lagen om akters offentliga karaktär ([14]) eller de skrivelser som de regionala myndigheterna skickat ut som bekräftelse på att ansökningarna om finansiering tagits emot ([15]) eller de regionala myndigheternas praxis att alltid betala ut stöd till de projekt som efter bedömning och beslut av de regionala myndigheterna tas upp i rankningslistan över antagna projekt.

(25) Kommissionen ansåg att det inte innebar något juridiskt bindande åtagande från de regionala myndigheternas sida att godkända projekt fördes upp på en rankningslista som offentliggjordes i regionens officiella tidning under perioden 1994–1999, varför argumentet om berättigade förväntningar faller. Den bristande stimulanseffekten bekräftas också genom följande: Faktum är att företagen på listan, trots att de inte fått några medel från de regionala myndigheterna, inte vidtagit några åtgärder för att hävda sina rättigheter, vilket är anmärkningsvärt då de regionala myndigheterna med stöd av den nationella förvaltningsrätten anser att företagen har rätt till medlen. Enligt kommissionen väckte företagen inte talan då de regionala myndigheterna inte gjort något juridiskt bindande åtagande och eftersom företagen därför sannolikt inte kunde begära utbetalning av medlen.

(26) Kommissionen har också uttryckt tvivel om huruvida stöd för åtgärder som genomförts innan ansökan godkänns verkligen kan betraktas som stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter i enlighet med artikel 87.3 c i EG-fördraget. Enligt kommissionens praxis, vilken bekräftats av EG-domstolen ([16]), kan ett stöd som underlättar utvecklingen av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner bara betraktas som ett sådant om kommissionen kan konstatera att marknadskrafterna i sig inte är tillräckliga för att de stödmottagande företagen skall kunna bidra till att förverkliga det uttalade målet. I det aktuella ärendet har företagen uppenbarligen genomfört investeringarna utan stödet.

(27) En annan faktor som ger upphov till tvivel när det gäller det eventuella stimulansmomentet är rankningslistan. I de regionala myndigheternas beslut nr 4202/1993 anges att ansökningarna skall lämnas in till de regionala myndigheterna mellan den 31 januari och den 30 september varje år. Därefter beskrivs hur ansökningarna bedöms och det anges

([13]) Se följande ärenden: C1/98 (f.d. N750/B/95) om den stödordning som Italien har genomfört till förmån för produktion, bearbetning och saluföring av produkter som finns förtecknade i EG-fördragets bilaga I (regionen Siciliens lag nr 68 av den 27 september 1995), C 36/98 om den stödordning som Italien har för avsikt att genomföra till förmån för små och medelstora företag som är verksamma i mål 1-regioner, C70/98 om den stödordning som anmälts av Italien (regionen Marche) och som avser ändringar av det enhetliga programdokumentet för 1994-99 avseende åtgärder från gemenskapens strukturfonder till förmån för mål 5b-regioner.

([14]) Se fotnot 6.

([15]) De italienska myndigheterna har lämnat in en kopia av en skrivelse av den 1 april 1999 i vilken regionen Veneto informerar en potentiell stödmottagare om att dennes ansökan inkommit till den avdelning som ansvarar för strukturåtgärder inom jordbrukets livsmedelsindustri för sedvanlig teknisk och administrativ granskning. Myndigheterna måste skicka ett sådant meddelande i enlighet med lagen om akters offentliga karaktär (se fotnot 6).

([16]) Se EG-domstolens dom av den 17 september 1980 i mål C-730/79, *Philip Morris mot kommissionen*, REG 1980, s. 2671, punkterna 11 och 12.

att myndigheterna skall meddelas de ansökande om skälen till varför en viss ansökan, som inte uppfyller kraven, inte kan godtas. Utifrån detta skulle det vara möjligt att dra slutsatsen att de regionala myndigheterna på grundval av rankningslistan skulle kunna beräkna och återkommande uppdatera exakt vilka belopp som återstår och därmed kunna undvika att nya ansökningsomgångar offentliggörs och att det kommer nya ansökningar som inte kan beviljas på grund av att medlen är slut.

(28) Ytterligare faktorer som ger upphov till tvivel när det gäller det eventuella stimulansmomentet är det ekonomiska anslag som fastställs i artikel 35 i den aktuella lagen, stödnivån och de exakta stödbeloppen. Anslaget ligger på fem miljarder ITL, dvs. 2,5 miljoner euro, vilket endast är tillräckligt för att täcka en del av de potentiella stödmottagarnas kostnader som ligger på 70 miljarder ITL, dvs. 35 miljoner euro. Det är således inte klart varför de italienska myndigheterna anger att investeringsbidraget inte kommer att överskrida de godkända kostnaderna när stödnivån enligt de uppgifter som kommissionen förfogar över visar att stödnivån skulle vara lägre än 10 % ([17]). Det faktum att de italienska myndigheterna anser att en så låg stödnivå är tillräcklig för säkra stimulansfaktorn är, med tanke på att det i det operativa programmet för regionen föreskrivs en mycket högre stödnivå för samma typ av projekt ([18]), ett ytterligare tecken på att stimulansfaktorn saknas för de projekt som skall beviljas stöd.

(29) Dessutom överensstämmer de sista kompletterande uppgifterna (som registrerades den 30 januari 2001) inte med de uppgifter som lämnats in tidigare. Uppgifterna skiljer sig åt på följande punkter:

a) Den slutliga rankningslistan innehåller 134 godkända projekt och inte 150. Det innebär att det återstår 36 projekt att finansiera.

b) Uppgifterna om de exakta kostnaderna för de investeringar som stödmottagarna gjort överensstämmer inte. Enligt de senaste uppgifterna är det fråga om 120 081 miljoner ITL och inte 70 000 miljoner ITL som angivits tidigare.

(30) En annan aspekt som måste klargöras är åtgärdens varaktighet. De italienska myndigheterna angav ursprungligen att det var fråga om en exceptionell och tidsbegränsad åtgärd (se punkt 15). Detta strider mot andra uppgifter från samma myndigheter ([19]) om att samma projekt kan komma att kunna beviljas mer stöd i framtiden. Faktum är att det i den ursprungliga anmälan anges att det om det efter det att bedömningen avslutats skulle visa sig att det behövs ytterligare medel, kommer dessa medel under alla omständigheter inte att överskrida vad som behövs för att täcka de behov som återstår från programperioden 1994-1999. De italienska myndigheterna har därför åtagit sig att anmäla alla fall som går utöver den 20-procentsregel som fastställs i kommissionens meddelande nr 54/94/D24823 av den 22 februari 1994. De regionala myndigheterna har inte inkommit med några kompletterande upplysningar om dessa kompletterande finansieringsmöjligheter eller om villkoren för utbetalning av dessa och de förefaller strida mot myndigheternas uppgift om att det är fråga om en engångsåtgärd.

(31) De italienska myndigheterna anger slutligen att de projekt som presenterats och godkänts under programperioden 1994–1999, men som ännu inte inletts, kommer att finansieras via den nya planen för landsbygdens utveckling för regionen Veneto 2000–2006, förutsatt att de är förenliga med den nya gemenskapslagstiftningen för jordbrukssektorn. Det påståendet går emellertid svårligen ihop med uppgifterna om den slutliga rankningslistan (dvs. uppgifterna om godkända projekt), som skickades in tillsammans med de sista kompletterande uppgifterna (som registrerades den 30 januari 2001). Av sammanlagt 134 godkända projekt hade 20 finansierats med medel från agrimonetära fonder, 10 med outnyttjade öronmärkta medel och 54 med medel i enlighet med regional lag 88/1980 och 4 i enlighet med lagdekret 173/98 och 10 projekt hade annullerats. Det återstår således bara 36 projekt att finansiera. Även om det i princip skulle vara möjligt att ta medel från det nya programmet för landsbygdens utveckling 2000–2006 är det inte tydligt vilka projekt de italienska myndigheterna avser när de hänvisar till de behov som återstår från föregående programperiod.

(32) Kommissionen förbehåller sig rätten att undersöka användningen av medel från agrimonetära fonder och outnyttjade öronmärkta medel. Det skulle kunna visa sig att den finansieringen utgör en otillåten användning av besluten om godkännande av stöden eller att användningen utgör stöd som inte anmälts till kommissionen.

IV. SYNPUNKTER FRÅN ITALIEN OCH BERÖRDA PARTER

(33) Genom en skrivelse av den 22 juni 2001 inkom Italien med synpunkter till följd av kommissionens beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i fördraget. Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.

(34) De italienska myndigheterna hänvisar huvudsakligen till det administrativa förfarande som tillämpades för utbetalning av stöd under programperioden 1994–1999 för att visa att förfarandet var sådant att det uppstod ett juridiskt åtagande som skulle kunna styrka påståendet om att de potentiella stödmottagarna hade berättigade förväntningar av ett sådant slag att de hade tillräckligt med incitament att inleda åtgärderna innan stödet hade betalats ut. Beträffande de uppgifter som lämnades innan förfarandet inleddes preciserar de italienska myndigheterna att när väl ett projekt förts upp på rankningslistan över godkända projekt

([17]) De fem miljarder ITL som regionen förfogar över motsvarar mindre än 10 % av stödmottagarnas sammanlagda investeringskostnader.

([18]) I förordning (EG) nr 951/97 föreskrivs stöd på upp till 55 % för investeringar som genomförs i andra regioner än mål 1-regioner.

([19]) Se punkt 9 i beslutet om att inleda förfarandet.

inom jordbrukets livsmedelssektor så förblev de på listan ända tills att regionen kunde ställa medel till deras förfogande. I takt med att medel fanns att tillgå (antingen från regionens budget i enlighet med artikel 29 i regional lag nr 88/1980 om förbättring av villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter ([20]), förordning 951/97 eller från statsbudgeten i form av medel från agrimonetära fonder eller outnyttjade öronmärkta medel) valde regionen genom ett särskilt beslut ut vilka projekt på rankningslistan som skulle få medel; urvalet baserades antingen på vilka projekt som var prioriterade eller vilka man föredrog och särskild vikt lades vid projekt som innebar ett fullständigt utnyttjande av de tillgängliga medlen.

(35) Regionen hade således tillgång till ett antal projekt som snabbt och lätt kunde aktiveras när medel fanns tillgängliga. De italienska myndigheterna hävdar att systemet med en rankningslista över godkända projekt som, även om det inte finns några medel tillgängliga, står kvar på listan tills att det i ett senare skede finns medel, inte strider mot gemenskapslagstiftningen.

(36) De italienska myndigheterna anger att artikel 35 regional lag nr 5/2000 avser 36 projekt som fortfarande står kvar på rankningslistan. Projekten har bedömts en andra gång och två av projekten har arkiverats då de inte längre är förenliga med riktlinjerna. Myndigheterna anger vidare att 15 företag har lämnat in nya ansökningar på grundval av åtgärd 7 (förbättring av villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter) i landsbygdsutvecklingsprogrammet för regionen Veneto 2000-2006, vilket innebär att de avstår från sina tidigare ansökningar, om de beviljas medel för den nya programperioden 2000-2006. De regionala myndigheterna utesluter inte att fler företag kan komma att ta tillbaka sina ansökningar då de av olika skäl inte längre har något intresse av de ursprungliga projekten. Detta innebär att antalet potentiella stödmottagare är avsevärt lägre än i den ursprungliga rankningslistan.

(37) De italienska myndigheterna hävdar att den åsikt som kommissionen ger uttryck för i sin skrivelse om inledande av förfarandet enligt artikel 88.2 i fördraget är juridiskt ogrundad och till och med strider mot kommissionens egen praxis.

(38) Kommissionen inledde förfarandet angående det aktuella stödet då fanns en risk för att stöd skulle kunna beviljas de företag vilka fanns kvar på listan, men som redan hade inlett eller genomfört de investeringar för vilka de begärt stöd under programperioden 1994-1999. Kommissionen anser, med tanke på att regionen inte gjort något juridiskt bindande åtagande gentemot stödmottagarna, att stöd som beviljas i efterhand saknar den nödvändiga stimulanseffekten och att det därför finns en risk för att stöden kan betraktas som driftsstöd och således vara oförenliga med den gemensamma marknaden.

([20]) EGT L 91, 6.4.1990, s. 1.

(39) De italienska myndigheterna anser att punkt 3.6 i riktlinjerna ([21]) och kommissionens tillämpning ([22]) av samma punkt har skapat berättigade förväntningar hos de ansökande om att stöd skulle komma att betalas ut och detta i och med att ansökningarna lämnades in till de behöriga myndigheterna. Faktum är att det var genom de regionala myndigheternas beslut nr 4202/93, i vilket det anges villkor för ansökan och för rankningslistan i enlighet med regional lag nr 1/1991 ([23]), som de potentiella stödmottagarna försäkrades om att de skulle kunna få stöd för investeringar som inleds efter det att ansökan lämnas in, men innan stödet betalas ut. De berättigade förväntningar som uppstod i och med att en ansökan lämnades in förstärktes också av det faktum att den ansökandes projekt togs upp på listan över godkända projekt.

(40) De ansökande visste att de hade lämnat in korrekta ansökningar och att de uppfyllde villkoren i den aktuella lagen och de hade därför anledning att förvänta sig att ansökningarna skulle komma att godkännas, vilket också bekräftades genom att de togs upp på rankningslistan, även om de fick vänta på utbetalningen av stödet.

(41) De italienska myndigheterna påpekar också att kommissionen brukar ha som praxis att godkänna förlängningar av godkända stödordningar för att säkra att de mål som fastställts för stödordningarna kan uppfyllas ([24]), och de italienska myndigheterna menar att det är en sådan förlängning man begär genom anmälan av den aktuella stödordningen i enlighet med artikel 35 i regional lag nr 5/2000. Med andra ord menar de italienska myndigheterna att stödordningen ifråga skulle ha varit förenlig med fördraget om stöden hade betalats ut före utgången av 1999, dvs. inom giltighetstiden för den eller de stödordningar som ansökningarna avser.

(42) De italienska myndigheterna förklarar att enligt italiensk förvaltningsrätt är det möjligt att väcka talan vid förvaltningsdomstol angående skada men också angående berättigade förväntningar som inte uppfyllts. Med berättigade förväntningar avses privata och juridiska personers rätt att förvänta sig att den offentliga förvaltningen använder sina befogenheter på ett korrekt sätt, både vad gäller förvänt-

([21]) I punkt 3.6 i riktlinjerna anges att stöd som beviljas retroaktivt till verksamhet som mottagaren redan påbörjat inte kan anses innehålla den stimulansfaktor som krävs och sådant stöd skall anses utgöra driftstöd som endast har till syfte att befria mottagaren från en finansiell börda. Med undantag av kompenserande stödordningar, bör samtliga stödordningar innehålla bestämmelser om att stöd inte får beviljas till redan igångsatt arbete eller till åtgärder som inletts innan en ansökan om stöd lämnats in på rätt sätt till den behöriga myndigheten.

([22]) Beslut SG(2000) D/108799 (stöd N 226/2000) av den 28 november 2000, beslut SG(2001) D 286857 (stöd N 729/a/2000) av den 13 mars 2001, beslut SG(2001) D/286508 av den 28 februari 2001 och beslut SG(2000) D/105958 av den 4 augusti.

([23]) I artikel 11 i lagen anges att "genomförandet av åtgärder som ingår företagets planering...får äga rum även innan stödet betalas ut på villkor att ansökan om stöd lämnats in innan arbetet inleds…".

([24]) Stöd N 63/2001 och stöd N 24/2001.

ningar på privaträttens område (fordringar) och att den offentliga förvaltningen följer de förfaranden som föreskrivits, särskilt enligt lagen om akters offentliga karaktär. Enligt den italienska kassationsdomstolens rättspraxis ([25]) kan en privat eller juridisk person vända sig till förvaltningsdomstol för att begära att en offentlig akt upphävs om den skadar dennes berättigade intressen eller rättigheter, men också för att erhålla exekution av en väntad åtgärd och ersättning för skada som uppstått på grund av att en akt antingen inte antagits eller att den antagits.

(43) I det aktuella ärendet skulle de ansökandes (dvs. de som finns upptagna på listan) berättigade förväntningar (på stöd) innebära en fordran, då de på grundval av att de blivit godkända hade anledning att förvänta sig att stödet skulle komma att betalas ut.

(44) De italienska myndigheterna håller det inte för omöjligt att förvaltningsdomstolen, om talan väcks i det aktuella ärendet, skulle döma de regionala myndigheterna till att betala skadestånd.

(45) De italienska myndigheterna anger att inget av de företag som fortfarande finns med på listan har väckt talan vid förvaltningsdomstol för att erhålla utbetalning av stödet då de har anledning att tro att det kommer att betalas ut. För att kunna väcka talan mot regionen Veneto måste företagen kunna visa på en handling som rent faktiskt orsakar skada. En sådan handling skulle kunna utgöras av att stödet inte betalas ut och att listan ogiltigförklaras. Endast om stödet dras in eller beslut nr 4102 annulleras kan talan väckan då detta skadar de potentiella stödmottagarnas berättigade förväntningar på stöd.

(46) Beträffande kommissionens tvivel angående användningen av medel från de agromonetära fonderna och av outnyttjade öronmärkta medel enligt punkt 31 i skrivelsen om beslutet att inleda förfarandet anger de italienska myndigheterna följande:

(a) Stödordningen för åtgärder inom jordbrukets livsmedelsproduktion enligt rådets förordning (EG) nr 951/97 har använt medel från uppskrivningen av den italienska liran i enlighet med rådets förordning (EG) nr 724/97 ([26]) och ingår i Italiens åtgärdsprogram, som kommissionen godkände genom skrivelse nr 5372 av den 2 juli 1998.

(b) De outnyttjade öronmärkta medlen kommer från de medel som avsatts för att komplettera rörelsekapitalet för genomförande av gemenskapslagstiftningen inom det regionala operativa programmet för regionen Veneto enligt rådets förordning (EG) nr 951/97 och således är den rättsliga grunden det regionala operativa programmet för regionen Veneto, som kommissionen godkände genom beslut nr C/96 2598 av den 2 oktober 1996.

([25]) Corte di Cassazione Sezioni Unite 500/1999.

([26]) EGT L 108, 25.4.1997, s. 9.

(47) De italienska myndigheterna är inte överens med kommissionen om hur stödet skall beräknas och instämmer inte heller med kommissionens argumentering i punkt 27 i beslutet om att inleda förfarandet. Anslaget på fem miljarder ITL, dvs. cirka 2,5 miljoner euro är avsett att användas för att säkra en viss stödnivå, dvs. 30 % av de stödberättigande investeringarna motsvarande 15 miljarder ITL, dvs. cirka 7,5 miljoner euro. Uppgifterna om investeringarnas omfattning är preliminär eftersom projekten kommer att bedömas på nytt avseende de tekniska och formella aspekterna och det kommer att kontrolleras på nytt att de ansökande kan komma ifråga för stöd och beräknas hur omfattande investeringarna är, och så vidare. Den nya bedömningen kommer att göras på grundval av konkreta finansieringsprospekt så att så att de potentiella stödmottagarna inte behöver lida någon ytterligare skada.

(48) Beträffande finansieringen av de projekt som fortfarande finns på listan med medel från planen för landsbygdens utveckling för regionen Veneto 2000–2006 (15 av företagen på listan har ansökt om medel inom ramen för planen, se punkt 32) bekräftar de italienska myndigheterna att företagen kommer att beviljas stöd endast om de uppfyller samtliga villkor enligt planen, bland annat villkoret att de åtgärder som ansökan avser inte får ha inletts.

V. BEDÖMNING AV STÖDET

(49) Enligt artikel 87.1 i fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. De aktuella åtgärderna överensstämmer av nedanstående skäl med denna definition.

(50) De aktuella åtgärderna, vilka finansieras med medel från regionen Veneto, gynnar vissa företag eller viss produktion (företag inom sektorn för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter) och kan komma att påverka handeln mellan medlemsstaterna med tanke på att Italien står för cirka 14,07 % av den samlade jordbruksproduktionen inom EU ([27]).

(51) I de fall som avses i artikel 87.2 och 87.3 i fördraget, kan vissa åtgärder undantagsvis betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden.

(52) Med tanke på den ovan beskrivna åtgärdens natur är det enda tänkbara undantaget i det här fallet det undantag som föreskrivs i artikel 87.3 c i fördraget, enligt vilket stöd för att underlätta utvecklingen av vissa näringsverksamheter eller

([27]) Enligt de senaste tillgängliga uppgifterna från Eurostat som avser 2003, dvs. EU-15.

regioner kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden när stödet inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

(53) För att kunna beviljas undantag enligt artikel 87.3 c i fördraget skall stöd till investeringar inom sektorn för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter uppfylla villkoren i kommissionens förordning (EG) nr 1/2004 av den 23 december 2003 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion, bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter ([28]). Om den förordningen inte är tillämplig eller om alla kriterier som föreskrivs där inte är uppfyllda, skall stödet bedömas på grundval av relevanta bestämmelser i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn.

(54) Den aktuella stödordningen avser inte enbart små och medelstora företag och därför är förordning (EG) nr 1/2004 inte tillämplig. Bedömningen av stödet skall därför göras på grundval av riktlinjerna och närmare bestämt på grundval av punkterna 3.5, 3.6 och 4.2 i riktlinjerna.

(55) På grundval av punkterna 3.5 och 3.6 i riktlinjerna anser kommissionen att stöd, för att vara förenligt med den gemensamma marknaden, måste innehålla en stimulansfaktor eller kräva en motprestation från mottagaren och att stöd som beviljas retroaktivt till verksamhet som mottagaren redan påbörjat inte kan anses innehålla den stimulansfaktor som krävs och att sådant stöd skall anses utgöra driftstöd. Med undantag av kompenserande stödordningar, bör samtliga stödordningar innehålla bestämmelser om att stöd inte får beviljas till redan påbörjat arbete eller till åtgärder som inletts innan en ansökan om stöd lämnats in på rätt sätt till den behöriga myndigheten.

(56) Den stödordning som föreskrivs i artikel 35 i regional lag nr 5/2000 avser endast finansiering av projekt inom jordbrukets livsmedelsindustri för vilka ansökan om samfinansiering lämnats in under programperioden 1994-1999 och som godkänts genom att de tagits upp på de regionala myndigheternas lista över godkända projekt, men som inte fått något stöd på grund av brist på statliga medel (nedan kallade de projekt som står kvar på listan). För vissa av de projekt som står kvar på listan inleddes de investeringar som ansökan om stöd under programperioden 1994-1999 avsåg efter det att ansökan hade lämnats in.

(57) Utifrån de uppgifter som kommit fram under det formella granskningsförfarandet anser kommissionen att den anmälda stödordningen är förenlig med den gemensamma marknaden, men att de projekt som står kvar på listan måste uppfylla villkoren i punkt 4.2 i riktlinjerna för att kunna komma ifråga för stöd. Stöd kan därför endast beviljas om följande villkor uppfylls:

(a) Företagen skall vara ekonomiskt bärkraftiga.

(b) Företagen skall uppfylla minimikraven när det gäller miljö, hygien och djurskydd.

(c) Stödnivån får inte överstiga 50 % av stödberättigande investeringar i mål 1-områden och 40 % i övriga områden.

(d) Utgifterna avseende byggnation, förvärv eller förbättring av fast egendom, nya maskiner och utrustning och allmänna kostnader får endast utgöra högst 12 % av de stödberättigande utgifterna.

(e) Det skall framläggas tillräckliga bevis för att det i framtiden kommer att finnas normala avsättningsmöjligheter på marknaden för produkterna i fråga. Hänsyn skall tas till samtliga produktionsrestriktioner eller begränsningar av gemenskapens stöd enligt den gemensamma organisationen av marknaden. Särskilt gäller att inget stöd får beviljas projekt som innebär överträdelse av de förbud och begränsningar som fastställts för den gemensamma organisationen av marknaderna eller som avser framställning och saluföring av imitations- eller ersättningsprodukter för mjölk och mjölkprodukter.

(58) Stöd kan undantagsvis beviljas för investeringsprojekt för vilka ansökan lämnats in avseende programperioden 1994-1999 och som godkändes under den perioden, men som ännu inte fått något stöd på grund av brist på statliga medel, och stöd kan endast beviljas för projekt som inletts efter det att ansökan om stöd lämnats in till de behöriga myndigheterna.

(59) Efter att ha gått igenom dokumentationen om det administrativa förfarande som de italienska myndigheterna använde för stödansökningar under programperioden 1994-1999 och om den praxis som tillämpades under perioden ([29]) anser kommissionen att även de investeringar som anges i punkt 59 kan godkännas. Enligt den praxis som tillämpades under perioden skall stöd, inom ramen för en stödordning som innebär en förlängning av en tidigare stödordning, som beviljats för åtgärder som inletts efter det att ansökan lämnats in inte anses sakna den stimulansfaktor som krävs och skall således inte anses utgöra driftstöd om investeringarna inletts och arbetet påbörjats efter det att en korrekt ansökan lämnats in och godkänts för stöd av myndigheterna.

(60) Kommissionen vill i detta sammanhang påpeka för de italienska myndigheterna att kommissionen, enligt den praxis som tillämpas nu, anser att stöd som beviljas för åtgärder som inleds efter det att stödansökan lämnas in, men innan det fattas något juridiskt bindande beslut om att stöd kommer att betalas ut till stödmottagarna saknar den nödvändiga stimulanseffekten ([30]).

([28]) EUT C 1, 1.1.2004, s. 1.

([29]) Kommissionen drog samma slutsats i ärendet N 715/1999, vilket meddelades genom skrivelse SG(2000) D/105754 av den 2 augusti 2000.

([30]) Se artikel 17 i förordning (EG) nr 1/2004 och fotnot 20.

(61) Beträffande användningen av medel från agrimonetära fonder och outnyttjade öronmärkta medel för finansieringen av de projekt som fanns kvar på listan per den 31 december 1999 anger de italienska myndigheterna att användningen av medel från uppskrivningen av liran i enlighet med förordning (EG) nr 724/97 för de åtgärder som föreskrivs i det regionala operativa programmet för regionen Veneto har godkänts av kommissionen genom skrivelse nr 5372 av den 2 juli 1998, samt att de outnyttjade öronmärkta medlen kommer från medel som avsatts för att komplettera rörelsekapitalet för genomförande av gemenskapslagstiftningen inom det regionala operativa programmet för regionen Veneto. Kommissionen drar slutsatsen att det inte förekommit något missbruk av besluten om godkännande av stöden och inte heller stöd som inte anmälts då det var fråga om stöd som föreskrivits i det gällande operativa programmet för regionen Veneto.

(62) Beträffande användningen av uttrycket ”engångsstöd” har de italienska myndigheterna förklarat att de med uttrycket menade att stödet inte är avsett att kumuleras med andra stöd och att det endast är avsett för de företag som finns kvar på listan och att det inte kan användas för andra åtgärder. När listan är tömd kommer stödet inte längre att ha några juridiska eller ekonomiska konsekvenser. De italienska myndigheterna angav ett ursprungligt anslag på 2,5 miljoner euro, men förbehåller sig rätten att även använda andra medel om anslaget skulle visa sig otillräckligt, detta även för att försäkra sig om en hög stödnivå för de godkända projekten. De italienska myndigheterna har förbundit sig att underrätta kommissionen om varje ökning på mer än 20 % av det ursprungliga anslaget.

(63) Kommissionen praxis tillåter ökningar av anslagen för befintliga stödordningar. Praxisen har bekräftats i artikel 4.1 i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ([31]). Kommissionen betraktar därför inte ändringar på mindre än 20 % av det ursprungliga anslaget för en stödordning som en ändring av ett befintligt stöd, men i fall där ökningen är större än 20 % måste detta anmälas i enlighet med artikel 4.2 i förordning (EG) nr 794/2004. Inget hindrar emellertid att de italienska myndigheterna ökar det ursprungliga anslaget till den aktuella stödordningen, förutsatt att det görs i enlighet med reglerna.

VI. SAMMANFATTNING

(64) Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att det stöd som föreskrivs i artikel 35 i regional lag nr 5/2000 till förmån till företag som bearbetar och saluför jordbruksprodukter är förenligt med bestämmelserna i punkt 4.2 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn. Stödåtgärden kan därmed omfattas av undantaget i artikel 87.3 c i EG-fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Italien avser att genomföra enligt artikel 35 i regionen Venetos regionala lag nr 5/2000 är förenligt med den gemensamma marknaden, förutsatt att de villkor som anges i artikel 2 iakttas.

Artikel 2

De italienska myndigheterna skall underrätta kommissionen om varje ökning av det ursprungliga anslaget för den stödordning som inrättas genom artikel 35 i regional lag nr 5/2000.

Artikel 3

Italien skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 8 mars 2006.

På kommissionens vägnar
Mariann FISCHER BOEL
Ledamot av kommissionen

([31]) EUT L 140, 30.4.2004, s. 1.